

Time: 2:30 hrs.

Marks: 75

- Note:** 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.
3. Draw neat diagrams wherever necessary.

Q.1. Answer Any Two of the following. (15 Marks)

- Let $U = \{5, 3, 4, 5, 6\}$, $A = \{3, 5\}$ and $B = \{2, 3, 4, 6\}$. Prove the De Morgan's Law.
- If $A = \{2, 4, 5\}$, $B = \{5, 6, 8\}$, $C = \{7, 9, 11\}$ and $D = \{5, 7\}$; find the following: $A \cup B$, $A \cup C$, $B \cap C$ and $B \cap D$.
- Form the subsets for $M = \{16, 17, 18, 19, 20\}$.
  - Enumerate the subsets for $S = \{4, 5, 6, 7, 8, 9\}$.

Q.2. Answer Any Two of the following. (15 Marks)

- What are the applications of integration in economics? Explain shortly.
- If $y = 2x^3 + 2x + 5$, find $\frac{dy}{dx}$.
  - If $y = 30x^3 + 12x^2 + 2x + 7$, find $\frac{dy}{dx}$.
- If, demand function $P = 60 - 4x$ and supply function $P = 40 + 2x$, find the consumer's surplus.

Q.3. Answer Any Two of the following. (15 Marks)

- Discuss the steps of maximizing profit subject to a set of constraints.
- The utility a consumer derives from consuming the two goods A and B can be assumed to be determined by the utility function $U = 40A^{0.25} B^{0.5}$. If A costs £4 a unit and B costs £10 a unit and the consumer's income is £600, what combination of A and B will maximize utility?
- Discuss the substitution method of solving the constrained optimisation problem.

Q.4. Answer Any Two of the following.

(15 Marks)

a) If, $A = \begin{pmatrix} 4 & 5 & 7 \\ 8 & 6 & 9 \end{pmatrix}$ and $B = \begin{pmatrix} 7 & 5 & 4 \\ 5 & 6 & 4 \end{pmatrix}$

Find the $A + B$, $A - B$ and AB .

b) If $A = \begin{pmatrix} 3 & 5 \\ 7 & 6 \end{pmatrix}$, then find inverse of the matrix A.

c) Solve the following simultaneous equations -

$$6x + 4y = 12$$

$$5x - 2y = 15$$

Q.5. Write short note on any three.

(15 Marks)

- Types of functions.
- Applications of integration in economics.
- Steps of minimizing cost subject to a set of constraints.
- Types of matrices.

*****

(मराठी रुपांतर)

वेळ: २:३० तास

गुण: ७५

- सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 ३. आवश्यक तेथे व्यवस्थित आकृती काढा.

प्र.१. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

(१५ गुण)

- अ) समजा $U = \{5, 3, 4, 5, 6\}$, $A = \{3, 5\}$ आणि $B = \{2, 3, 4, 6\}$ आहे. तर डी मॉर्गनचा नियम सिद्ध करा.
 ब) जर $A = \{2, 4, 5\}$, $B = \{5, 6, 8\}$, $C = \{7, 9, 11\}$ आणि $D = \{5, 7\}$ असेल; तर $A \cup B$, $A \cup C$, $B \cap C$ आणि $B \cap D$ काढा.
 क) i) $M = \{16, 17, 18, 19, 20\}$ साठी उपसंच तयार करा.
 ii) $S = \{4, 5, 6, 7, 8, 9\}$ साठी उपसंच तयार करा.

प्र.२. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

(१५ गुण)

- अ) अर्थशास्त्रातील संकलनाचे उपयोग काय आहेत? थोडक्यात स्पष्ट करा.
 ब) i) $y = 2x^3 + 2x + 5$ असल्यास, dy/dx शोधा.
 ii) $y = 30x^3 + 12x^2 + 2x + 7$ असल्यास, dy/dx शोधा.
 क) जर, मागणी फलन $P = 60 - 4x$ आणि पुरवठा फलन $P = 40 + 2x$ असेल, तर ग्राहक अधिशेष शोधा.

प्र.३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

(१५ गुण)

- अ) मर्यादा संचाच्या अधीन राहून नफा महत्तमीकरणाच्या पायऱ्यांवर चर्चा करा.
 ब) A आणि B या दोन वस्तू वापरून ग्राहकाला मिळणारी उपयुक्तता $U = 40A^{0.25}B^{0.5}$ या उपयोगिता फलनाद्वारे निर्धारित केली जाऊ शकते. जर A ची किंमत £4 एक युनिट असेल आणि B ची किंमत £10 प्रति युनिट असेल आणि ग्राहकाचे उत्पन्न £600 असेल, तर A आणि B चे कोणते संयोजन जास्तीत जास्त उपयुक्तता देईल?
 क) मर्यादित पर्याप्तिकरण समस्येचे निराकरण करण्याच्या प्रतिस्थापन पद्धतीची चर्चा करा.

प्र.४. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

(१५ गुण)

अ) जर, $A = \begin{pmatrix} 4 & 5 & 7 \\ 8 & 6 & 9 \end{pmatrix}$ आणि $B = \begin{pmatrix} 7 & 5 & 4 \\ 5 & 6 & 4 \end{pmatrix}$

$A + B$, $A - B$ आणि AB शोधा.

ब) $A = \begin{pmatrix} 3 & 5 \\ 7 & 6 \end{pmatrix}$ असल्यास, सारणी A चा व्यस्त शोधा.

क) खालील एकसामायिक समीकरणे सोडवा -

$$6x + 4y = 12$$

$$5x - 2y = 15$$

प्र.५. खालीलपैकी कोणत्याही तीन बाबींवर थोडक्यात टिप लिहा.

(१५ गुण)

अ) फलनाचे प्रकार.

ब) अर्थशास्त्रातील संकलनाचे अनुप्रयोग.

क) मर्यादा संचाच्या अधीन राहून खर्च न्यूनतमीकरणाच्या पायऱ्या.

ड) सारणीचे प्रकार.

*****